

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я МОЗ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ (ГРУЗІЯ)
РИЗЬКИЙ ПІВНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ЛАТВІЯ)
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ (ЛАТВІЯ)
WORLD ASSOCIATION FOR POSITIVE AND TRANSCULTURAL PSYCHOTHERAPY
(НІМЕЧЧИНА)
DARE INNOVATIONS (УГОРЩИНА)
КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ПЕТРИЧЕЙКА
ХАШДЕУ (МОЛДОВА)
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г. С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗМІН В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я: МОДЕРНІЗАЦІЯ, ЯКІСТЬ, ПСИХОЛОГІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ»

28 травня 2026 року
м. Одеса, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Шнайдер Станіслав Аркадійович – в.о. ректора Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України;
Запорожан Валерій Миколайович – голова Вченої Ради Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України;
Орабіна Тетяна Миколаївна – заступник генерального директора Центру громадського здоров'я МОЗ України, асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, PhD;
Марічерета Валерія Геннадіївна – перший проректор Одеського національного медичного університету, голова групи експертів МОЗ за напрямом «Акушерство та гінекологія» – експерт-консультант Міністра охорони здоров'я України, доктор медичних наук, професор, академік НАМН вищої освіти України;
Дідманідзе Ібраїм – керівник Центру мов та інформаційних технологій факультету освіти Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Грузія);
Дьяков Роман – президент правління Ризького північного університету, доктор технічних наук, професор, академік (Латвія);
Волков Владислав – ректор Балтійської міжнародної академії, доктор суспільних наук, доцент (Латвія);
Марошвельді Дора – засновниця та генеральна директорка DARE Innovations;
Врабіс Сільвія – кафедра історії та теорії освіти факультету гуманітарних та педагогічних наук Державного університету «Богдан Петричейку Хашідеу», доктор психологічних наук (Молдова);
Бориц Вікторія Ігорівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор економічних наук, професор;
Наконечний Олександр Григорович – президент Академії наук вищої школи України, доктор фізико-математичних наук, професор, академік Національної академії наук України;
Труніна Ірина Михайлівна – завідувач кафедри менеджменту і маркетингу Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, доктор економічних наук, професор;
Векшовець Тетяна Андріївна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, директор ННЦ «Бізнес-школа НМУ імені О. О. Богомольця», доктор медичних наук, професор;
Рудінська Олена Володимирівна – завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент;
Храпкіна Валентина Валентинівна – професор кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор економічних наук, професор;
Бабієнко Володимир Володимирович – завідувач кафедри гігієни, медичної екології та громадського здоров'я Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Опря Євген Васильович – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Литвиненко Ольга Дмитрівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор психологічних наук, професор;
Сердюк Людмила Захарівна – головний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П. Р. Чамати Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор;
Халік Олена Олександрівна – завідувач кафедри психології Університету Короля Данила, кандидат психологічних наук, доцент;
Кусик Наталія Львівна – начальник навчально-методичного відділу, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент.

С 91 Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, психологія та комунікація: Міжнародна наукова конференція. За заг. ред. проф. В. Г. Марічерета, 28 травня 2026 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2026. 452 с.
ISBN 978-966-397-640-2

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Міжнародної наукової конференції «Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація» у м. Одесі 31 травня 2024 року у Одеському національному медичному університеті.

Збірник зібраний науковими фахівцями Одеського національного медичного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти.

УДК 351.77-048.35(062.552)

© Одеський національний медичний університет, 2026
ISBN 978-966-397-640-2 © Українсько-польське наукове видавництво «Liha-Pres», 2026

Гігієнічна оцінка поширеності дефіциту вітаміну D серед молодого населення м. Одеси як актуальна проблема громадського здоров'я Агаджанова Ірада Романівна, Мунціян-Подкалюк Наталя Юрійвна, Посна Олена Миколаївна.....	180
Аналіз вимірів впливу війни на здоров'я Бабієнко Володимир Володимирович, Гушук Ігор Віталійович, Мокієнко Андрій Вікторович.....	184
Організація профілактики алергічного риніту в системі громадського здоров'я Бобкович Катерина Олегівна, Пилипко Катерина Ігорівна, Паламар Борис Іванович.....	187
Здорова нація 2026: ментальне здоров'я та реабілітація як нові стандарти української медицини Ватан Майя Миколаївна, Криленко Володимир Ігорович, Литвиненко Катерина Олександрівна.....	192
Пролежні та їх ускладнення: контрверсії та детермінанти невдач комплексного паліативного лікування Вергун Андрій Романович, Кузовкіна Оксана Леонідівна, Вергун Оксана Михайлівна.....	195
Паранеопластичні синдроми як ранній клінічний індикатор злоякісних пухлин, клінічні прояви, огляд літератури та діагностичні аспекти Вергун Андрій Романович, Кульчицький Василь Володимирович, Вергун Оксана Михайлівна.....	199
Метаболічний синдром як проблема громадського здоров'я: роль харчових факторів та профілактичні стратегії Горобець Микола Олександрович, Рожнова Анастасія Михайлівна..	203
Роль телемедицини у забезпеченні сталості та відновлення первинної медико-санітарної допомоги в умовах сучасних викликів в Україні Горошков Олег Віталійович, Сініцина Марія Олександрівна, Ступасенко Анастасія Сергіївна	205
Вплив ультраоброблених продуктів на здоров'я населення Діденко Софія Григорівна, Рожнова Анастасія Михайлівна	209
Сексуальне здоров'я в структурі загального анамнезу: від подолання стигми до стратегій громадського здоров'я Дністрянська Марія Владиславівна	211
Остеопороз як актуальна проблема громадського здоров'я в умовах старіння населення Дубовик Сергій Леонідович, Ступасенко Анастасія Сергіївна.....	214

рекомендації та власний досвід. *Астма та алергія*. 2022. 3. С. 33–40.
<https://doi.org/10.31655/2307-3373-2022-3-33-40>

12. Zhang Y., Lan F., Zhang L. Advances and highlights in allergic rhinitis. *Allergy*. 2021. 76. P. 3383–3389. <https://doi.org/10.1111/all.15044>

13. Scadding G. K. et al. Allergic Rhinitis in Childhood and the New EUFOREA Algorithm. *Allergy*. 2021 Jul. Vol. 14, Issue. 2. P. 706589. <https://doi.org/10.3389/falgy.2021.706589>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-48>

ЗДОРОВА НАЦІЯ 2026: МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЯК НОВІ СТАНДАРТИ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЦИНИ

Ватан Майя Миколаївна

доктор філософії з медицини,

доцент кафедри гігієни, медичної екології та громадського здоров'я

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Криленко Володимир Ігорович

здобувач вищої освіти

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Литвиненко Катерина Олександрівна

здобувач вищої освіти

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Сучасний розвиток та реформування системи охорони здоров'я України потребує впровадження нових підходів не лише до збереження та зміцнення фізичного, а й психічного здоров'я населення. Повномасштабна війна в Україні сформувала безпрецедентні виклики для системи охорони здоров'я. За рахунок соціальної, економічної

нестабільності та значного психологічного навантаження, особливої значущості набувають аспекти ментального здоров'я та медичної реабілітації. Ці питання перестали бути додатковими напрямками і перейшли вже у базові стандарти надання медичної допомоги на всіх рівнях. Саме тому формування концепції «Здорова нація 2026» є важливим напрямом модернізації української медицини.

Актуальність збереження ментального здоров'я є головним питанням не лише у нашій країні, а й у багатьох країнах світу через те, що захворюваність на розлади психіки та поведінки входить до 10 найпоширеніших захворювань і є великим соціальним тягарем і головною причиною зменшення років життя людей планети.

Ментальне здоров'я є невід'ємною складовою загального стану здоров'я людини. Постійний стрес, тривожність, емоційне виснаження та психотравмуючі події негативно впливають на працездатність, соціальну адаптацію та якість життя населення. Особливо гостро проблема психічного здоров'я проявляється серед військовослужбовців, внутрішньо переміщених осіб, дітей та підлітків.

Важливу роль у сучасній медицині відіграє система реабілітації. Реабілітаційні заходи спрямовані на відновлення фізичного та психоемоційного стану людини після травм, захворювань або стресових ситуацій. Сучасна реабілітація включає медичну, психологічну та соціальну допомогу, що забезпечує комплексний підхід до відновлення здоров'я пацієнтів. Одним із ключових напрямів державної політики у сфері охорони здоров'я є створення доступної системи психологічної підтримки населення. Важливим завданням є розвиток центрів психічного здоров'я, впровадження програм психологічної допомоги та підготовка кваліфікованих спеціалістів. Значну роль також відіграє популяризація культури турботи про психічне здоров'я та подолання суспільних стереотипів щодо звернення по психологічну допомогу.

Не менш важливим є розвиток системи фізичної та медичної реабілітації. Після отриманих травм або перенесених захворювань пацієнти потребують тривалого відновлення, що включає фізіотерапію, лікувальну фізкультуру, психологічну підтримку та соціальну адаптацію. Ефективна реабілітація сприяє поверненню людини до активного життя та зменшує ризик інвалідизації.

Крім медичних аспектів, питання ментального здоров'я та реабілітації мають важливе соціально-економічне значення. Збереження психічного здоров'я населення сприяє підвищенню продуктивності

праці, соціальної стабільності та зміцненню демографічного потенціалу держави. Інвестування у профілактичні програми та реабілітаційні заходи є важливою складовою розвитку сучасної системи громадського здоров'я.

Отже, ментальне здоров'я та реабілітація є новими стандартами української медицини та повинні стати фундаментом в межах концепції «Здорова нація 2026». Важливо змінити головний акценту змістити на всесторонній підхід, де з одним пацієнтом одночасно працювали лікар фізичної та реабілітаційної медицини, фізичний терапевт, ерготерапевт, психолог та логопед. Таким чином, за рахунок подальшого розвитку цієї галузі, відбудеться розширення мережі регіональних центрів та поглиблення міжнародної співпраці для впровадження нових практик у системі охорони здоров'я. Комплексний підхід до охорони психічного та фізичного здоров'я населення сприятиме покращенню якості життя громадян та зміцненню системи охорони здоров'я України.

Література:

1. Основи громадського здоров'я / за ред. В. Ф. Москаленка. Київ : Медицина, 2021.
2. Пасхін Г. І. Особливості психологічного та емоційного стану осіб молодого віку під час військових конфліктів. *Ментальне здоров'я*. 2025. № 2. 65–69. DOI <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-2.11>
3. Mental Disorders Collaborators. Global, regional, and national burden of 12 mental disorders in 204 countries and territories, 1990-2019: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2019. *Lancet Psychiatry*. 2022
4. Коваленко І. В., Сидоренко М. П. Інтеграція психологічної допомоги в первинну ланку медицини під час воєнного стану. *Український медичний часопис*. 2025. № 3.